

RESUM DE L'INFORME DE RESULTATS

ESTUDI SOBRE L'OFERTA DE SERVEIS D'ATENCIÓ DOMICILIÀRIA DE MATARÓ I EL MARESME

AJUNTAMENT DE MATARÓ
INSTITUT MUNICIPAL DE PROMOCIÓ
ECONÒMICA DE MATARÓ

Mataró, 8 d'abril de 2005

Ajuntament
de Mataró

DADES GENERALS DE L'ESTUDI

OBJECTIUS DE L'ESTUDI

- Obtenir una visió general sobre la situació actual del mercat dels serveis d'atenció domiciliaria a la nostra comarca
- Identificar les característiques de les empreses i entitats que treballen a la ciutat i a la comarca
- Detectar les possibles mancances que pateix el sector a nivell local i, al mateix temps, les oportunitats que presenta per tal d'establir les actuacions més adients a portar a terme per impulsar el sector a Mataró i Maresme

Recollida d'informació mitjançant **entrevistes personals a directius d'onze empreses** de serveis d'atenció domiciliària (SAD) que treballen a la comarca del Maresme.

- **Nou empreses** presten serveis actualment a Mataró i/o a la resta de la comarca
- **Dues empreses** han treballat a la comarca, no treballen actualment, però no descarten tornar-ho a fer

Aquestes nou empreses suposen mes de les tres quartes parts de les que estan operant regularment a tota la comarca, per això les dades recollides són totalment representatives de l'oferta actual existent.

Quedi palès que no s'ha recollit en aquest estudi, ni era la seva intenció, dades dels serveis prestats en l'àmbit d l'economia informal.

Ajuntament
de Mataró

L'ESCENARI GLOBAL DE LA SITUACIÓ DE LES EMPRESSES SAD A MATARÓ I EL MARESME

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

UNIÓ EUROPEA

Fons Social Europeu

Oferta d'empreses de serveis domiciliaris de Mataró i el Maresme

- ❖ Totes les plantilles de treballadors de les empreses, han augmentat en nombre en els dos darrers anys, mantenint-se aquesta tendència.
- ❖ El sector estaria creixent i, en conseqüència, les expectatives són favorables respecte de la demanda de serveis vinculats i respecte a l'augment de les contractacions.
- ❖ L'administració pública està augmentat també la prestació d'aquest tipus de serveis, observant-se una tendència a externalitzar, contractant per diverses modalitats a aquest tipus d'empreses.
- ❖ Els tipus de serveis més ofertats i demandats són els de treballadora familiar i auxiliar de neteja
- ❖ El perfil tipus del treballador d'aquest sector és el d'una dona autòctona entre 35 i 44 anys, amb estudis primaris, titulació homologada de formació ocupacional i un contracte laboral temporal a temps parcial.
- ❖ Més del 80% de les persones que reben els serveis a domicili són persones de més de 60 anys.

S'identifiquen dues grans tipologies empresarials en el marc de l'oferta SAD:

A) Tipologia "Emprenedora": empreses grans i mitjanes

B) Tipologia "Abnegada": empreses petites

❖ "EMPREDORA"

- Estructura organitzativa més gran.
- Disseny més formal i emprant recursos organitzatius com el de la franquícia.
- L'àmbit territorial d'actuació és generalment estatal i/o autonòmic (Catalunya) i s'han implantat al Maresme després de consolidar-se.

❖ "ABNEGADA"

- Estructura organitzativa més petita i quelcom informal.
- Han sorgit des del propi Maresme entre els darrers 3 ó 4 anys.
- Fent un creixement territorial més tímid.

Ajuntament
de Mataró

IDENTIFICACIÓ DE L'OFERTA DE SERVEIS DOMICILIARIS EXISTENTS A LA ZONA

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

UNIÓ EUROPEA

Fons Social Europeu

Oferta d'empreses de serveis domiciliaris de Mataró i el Maresme

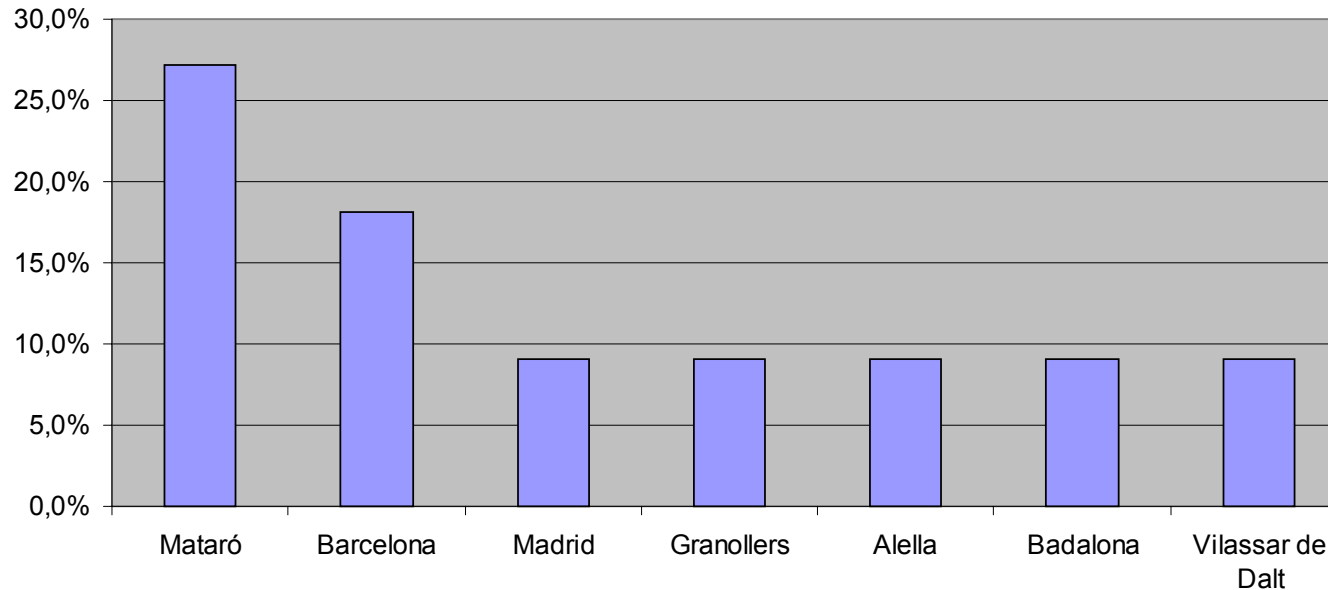

POSICIONAMENT AL TERRITORI

❖ Segons el tipus d'empresa i la seva grandària poden tenir la seva seu central en una oficina a la comarca del Maresme o fora d'ella

Ubicació Oficina Central

❖ La majoria de les empreses entrevistades tenen 1 sola oficina, i un gran nombre d'elles la tenen a Mataró.

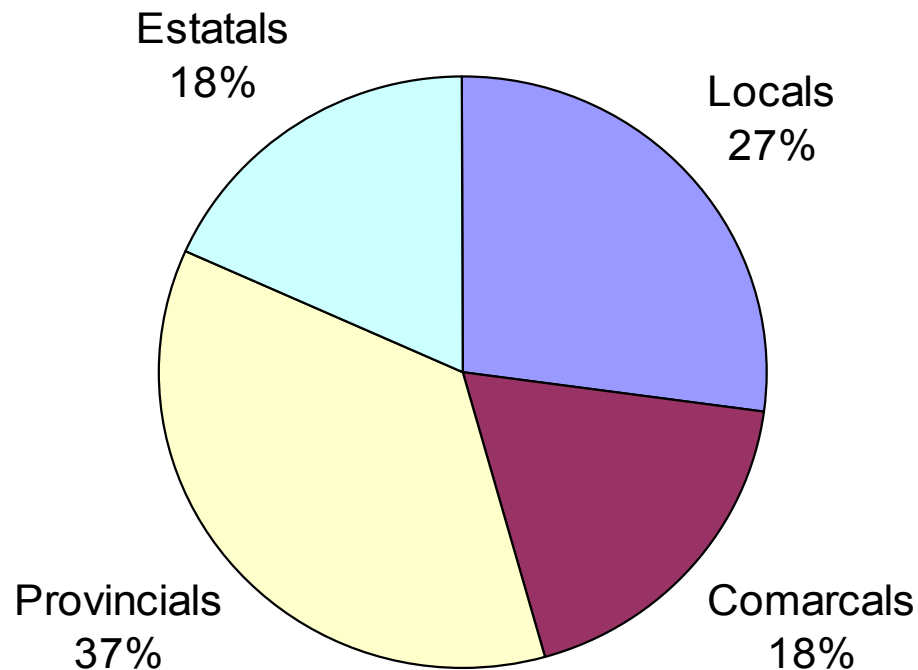
❖ Dues de les empreses treballen en més de 20 municipis de la comarca cada una d'elles.

POSICIONAMENT AL TERRITORI

- ❖ La majoria d'empreses compaginen els serveis a particulars amb contractes amb algun ajuntament o administració pública.
- ❖ Segons el tipus d'empresa i la seva grandària, poden actuar només a Mataró i/o a la comarca o tenir presència fora d'ella.

Àrea d'actuació de les empreses entrevistades

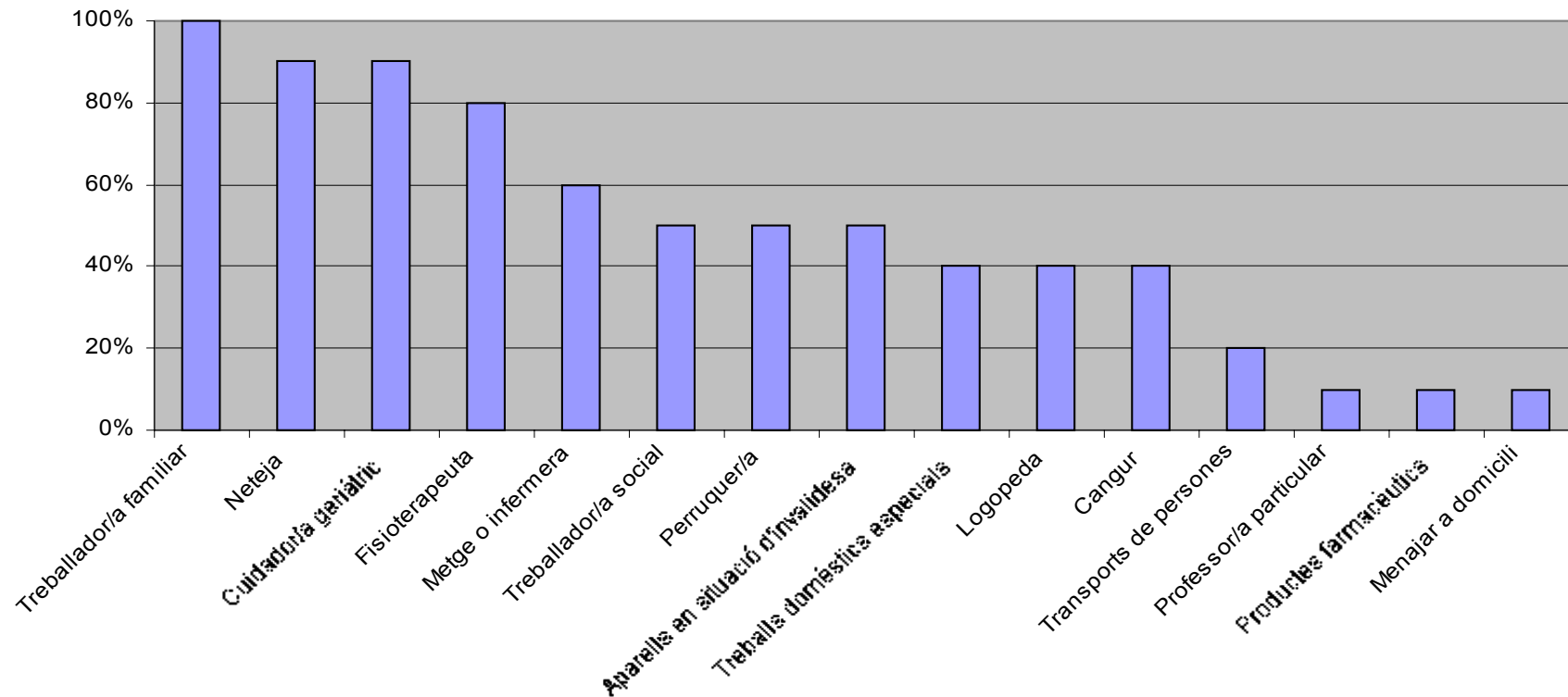
OFERTA DE SERVEIS: TIPOLOGIA

❖ Els serveis més ofertats per les empreses són els de

- ❖ Treballadora familiar
- ❖ Auxiliar de neteja
- ❖ Cuidador geriàtric

OFERTA SERVEIS EMPRESES

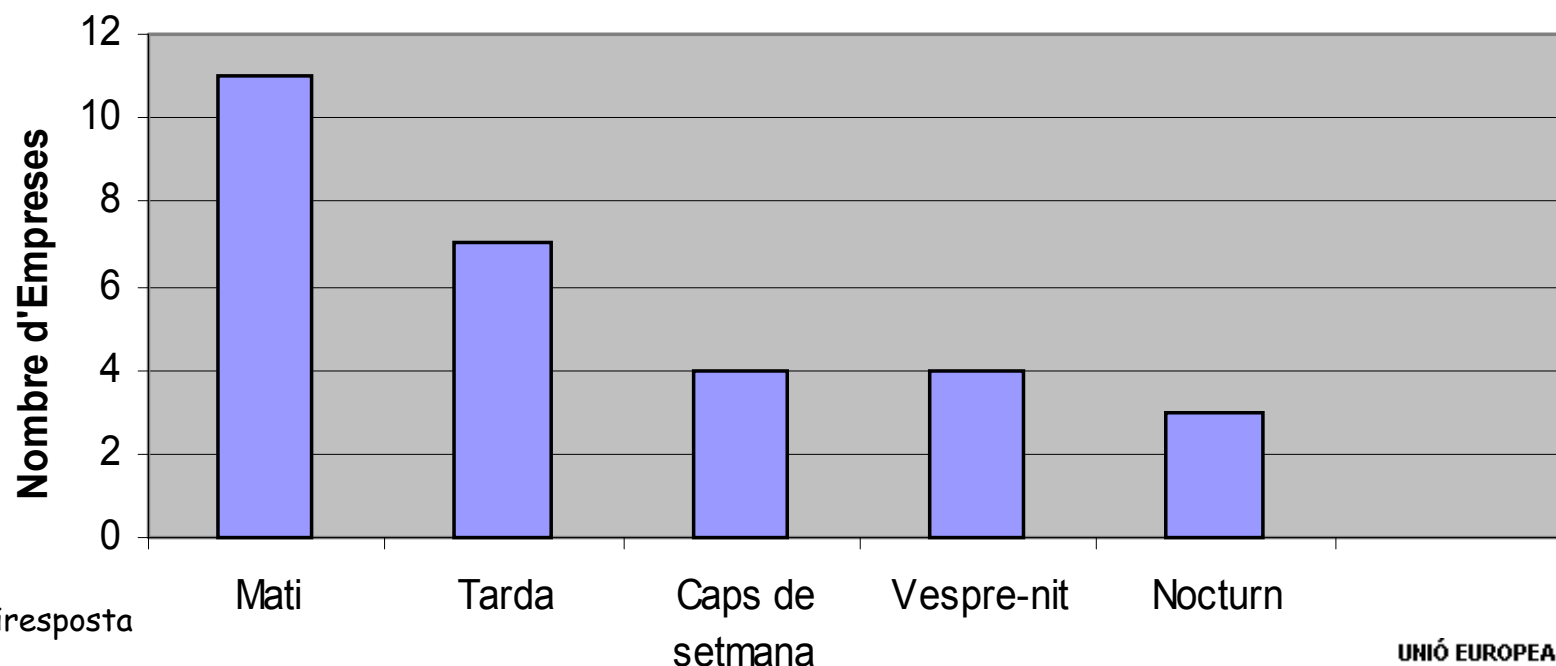

OFERTA DE SERVEIS: HORARIS

- ❖ Totes les empreses entrevistades donen serveis de matí i més de la meitat de matí i tarda. La majoria dels serveis es presta en aquests trams horaris.
- ❖ El servei de vespre-nit és temporal perquè resulta car i perquè es tractaria majoritàriament de fases terminals.

Horaris Jornada Laboral - TF

* Multiresposta

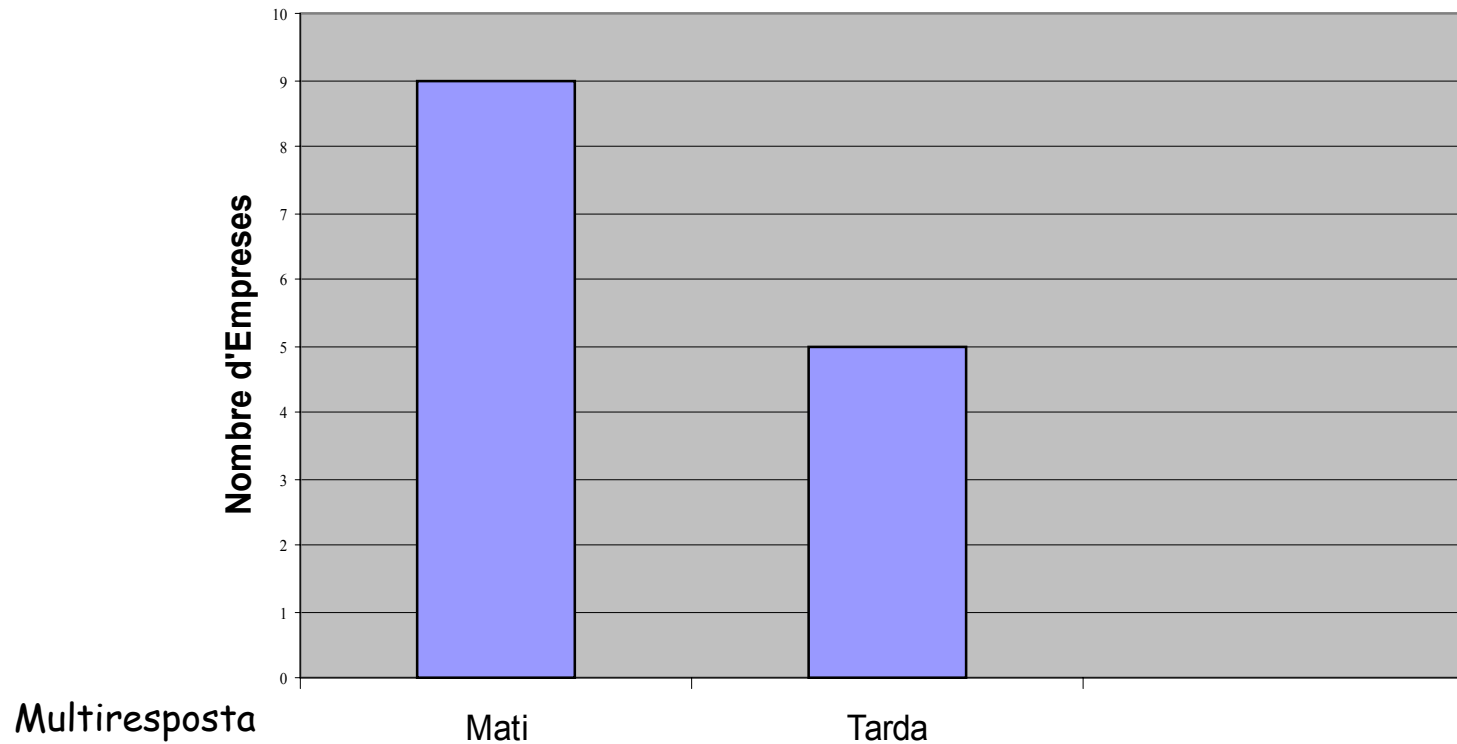

OFERTA DE SERVEIS: HORARIS

❖ De les 9 empreses que donen serveis de neteja, totes ofereixen serveis al matí i només 5 empreses ofereixen al migdia o a la tarda.

Jornada Laboral Neteja

Ajuntament
de Mataró

DESCRIPCIÓ DELS RECURSOS HUMANS DE LES EMPRESES SAD DE LA ZONA

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

UNIÓ EUROPEA

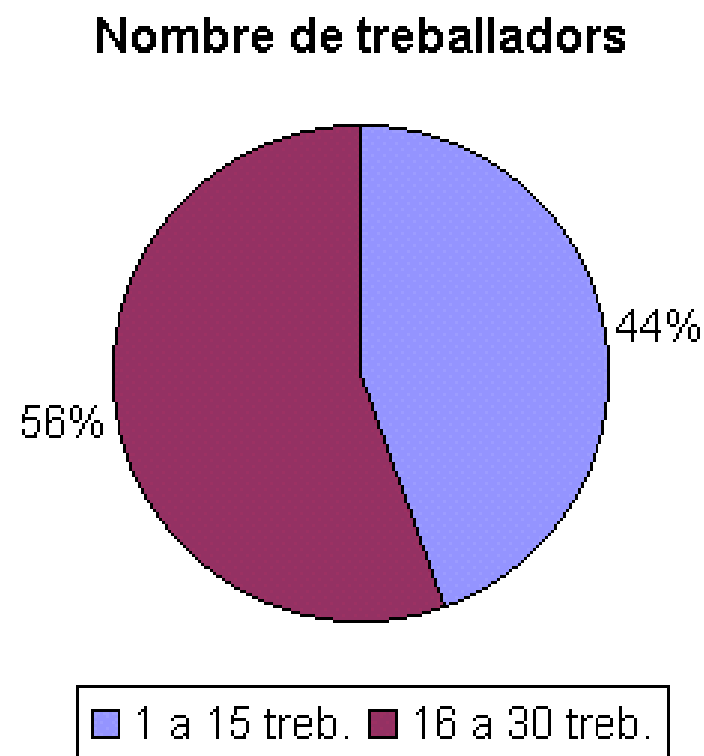
Fons Social Europeu

Oferta d'empreses de serveis domiciliaris de Mataró i el Maresme

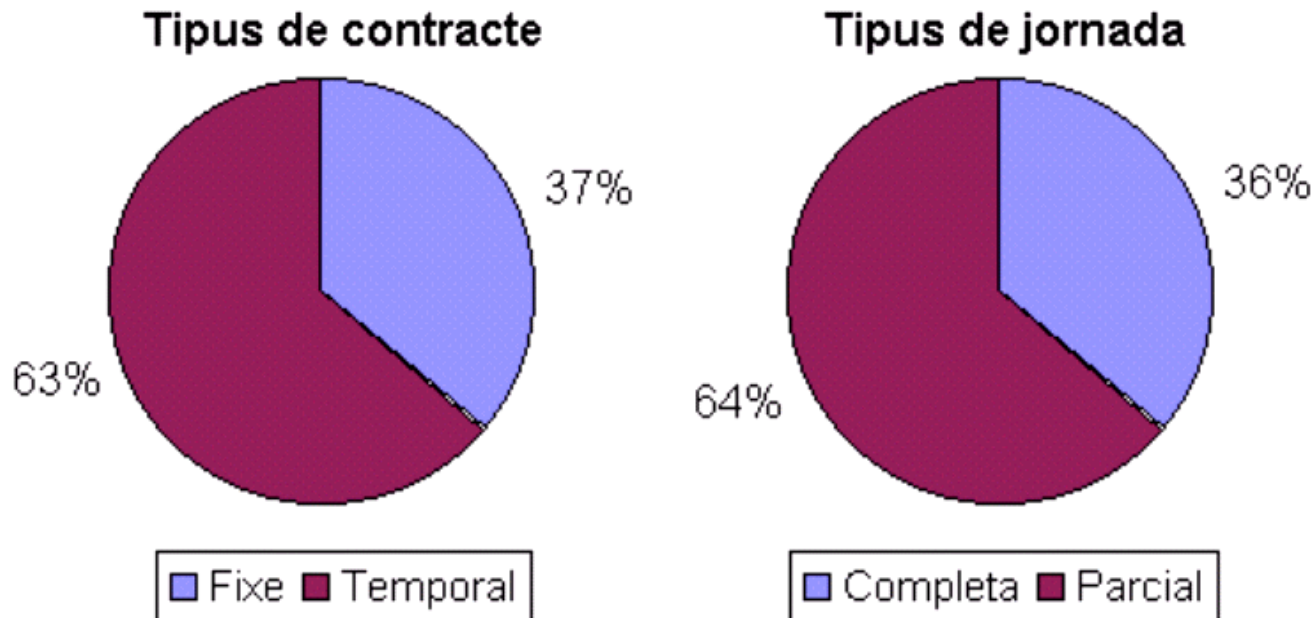
RECURSOS HUMANOS: NOMBRE

- ❖ Entre 150 i 180 treballadors, estan contactats per aquestes empreses a la nostra comarca, depenent de l'estacionalitat i estabilitat d'alguns serveis. No comptabilitzem els treballadors en règim d'empleat domèstic.
- ❖ Les plantilles van de 2 a 28 treballadors
- ❖ Les plantilles més estables de tipologia "abnegada" tenen entre 9 i 12 persones.
- ❖ Les plantilles de tipologia "emprenedora" estarien en una mitja de 18 a 20 persones aproximadament.
- ❖ Les dues tipologies poden doblar la plantilla en temporades amb més demanda (estiu).

- ❖ Els contractes dels treballadors són majoritàriament temporals i per jornades a temps parcial, habitualment entre les 18 i 25 hs. setmanals.
- ❖ La majoria dels treballadors són contractats per obra i servei
- ❖ Acostumen a coincidir els treballadors fixes amb els que tenen la jornada completa, donat que són el personal gestor de l'empresa o els treballadors que tenen més antiguitat a l'empresa i més serveis acumulen.

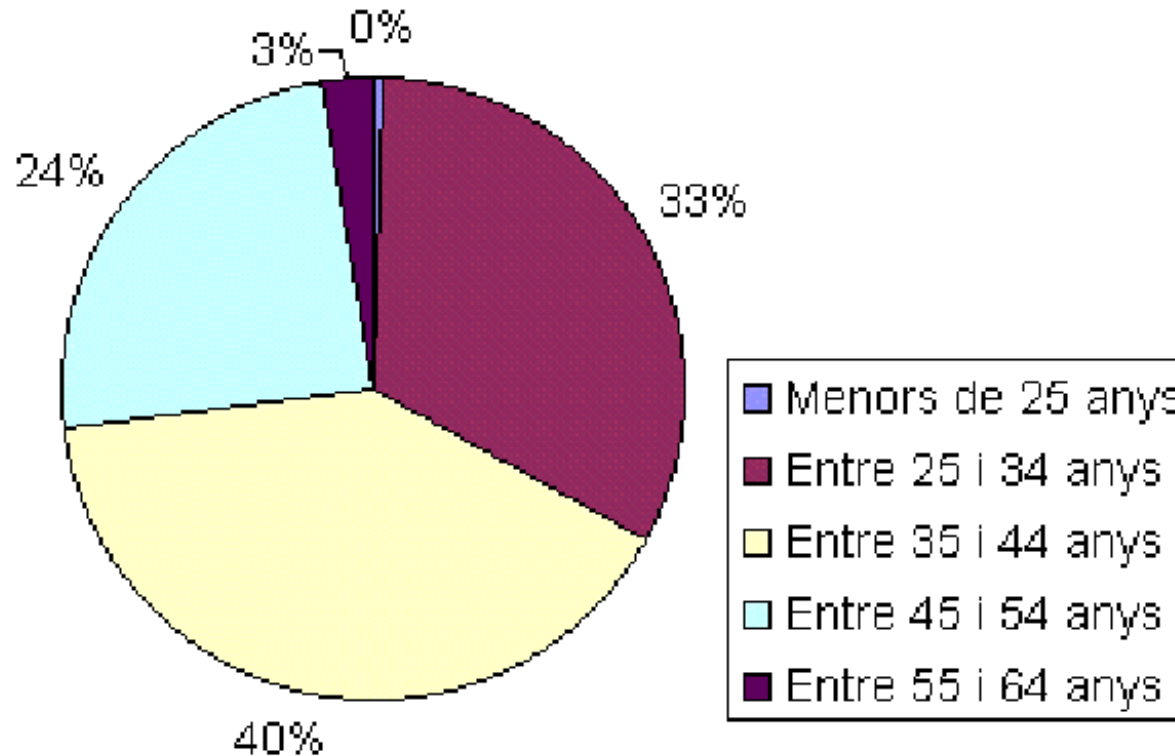

RECURSOS HUMANS: EDAT I SEXE

❖ Quasi el 100% de la plantilla està conformada per dones de 25 a 54 anys, essent la franja majoritària la de les dones entre 35 i 44 anys.

PERCENTATGES PER EDATS PLANTILLA

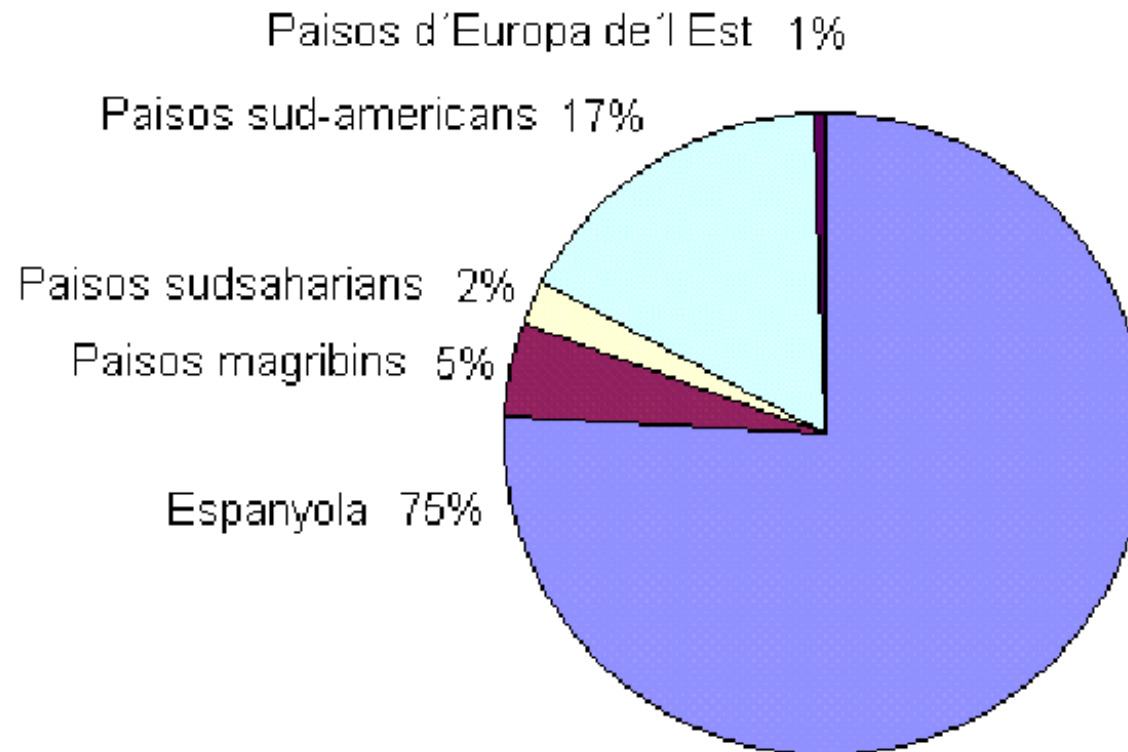

- ❖ Els dos perfils més habituals en les plantilles de treballadors de les empreses són els de **Treballadora familiar** i **Auxiliar de neteja**.
- ❖ El nivell d'estudis del personal depèn de la seva categoria professional:
 - ❖ **Treballadores familiars:** nivell d'estudis primaris complementats amb la titulació de formació ocupacional corresponent
 - ❖ **Auxiliars de neteja:** estudis primaris o sense estudis, a vegades amb títol de form. ocup.
 - ❖ **Treballadores socials, fisioterapeutes, psicòlegs i altres:** formació reglada corresponent a la seva professió

- ❖ Les plantilles de treballadors de les empreses estan compostes majoritàriament per personal autòcton, tot i que la presència de personal d'origen sud-americà és prou significatiu, més que d'altres països.

NACIONALITAT PLANTILLA

Ajuntament
de Mataró

TIPOLOGIA D'USUARIS DELS SERVEIS D'ATENCIÓ DOMICILIÀRIA DE LA ZONA

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

UNIÓ EUROPEA

Fons Social Europeu

Oferta d'empreses de serveis domiciliaris de Mataró i el Maresme

-20-

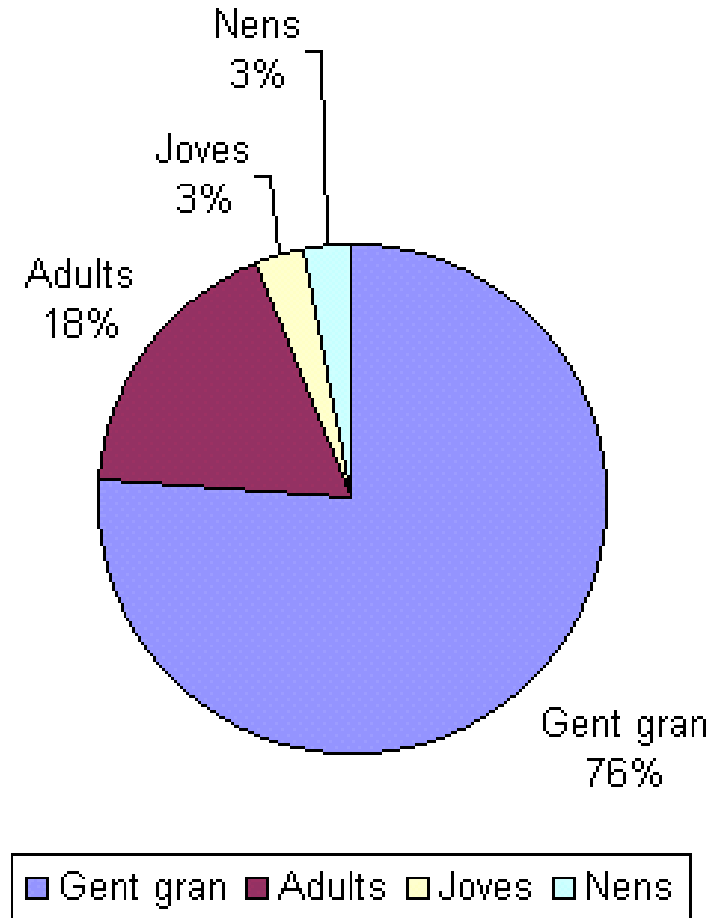

❖ La majoria d'usuaris dels serveis d'atenció domiciliària són persones més grans de 60 anys, que viuen soles o acompanyades.

❖ Un 18% són persones adultes menors de 60 anys que presenten algun tipus de discapacitat o dependència

❖ El 6% restant està conformat per persones joves i/o nens.

Tipologia dels usuaris

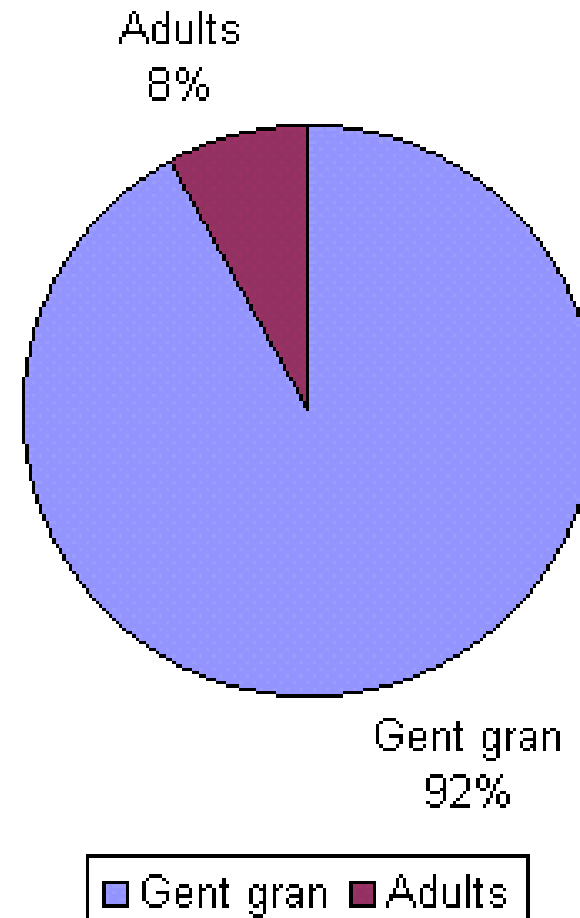

❖ La majoria d'usuaris dels serveis de neteja són persones més grans de 60 anys, que viuen soles o acompanyades, representant quasi la totalitat dels serveis.

❖ La resta dels usuaris són adults amb algun tipus de discapacitat.

Tipologia dels usuaris

Ajuntament
de Mataró

COSTOS SALARIALS I PREUS DELS SERVEIS

- ❖ La part més important del preu ve donada pels salaris i, per tant, pel conveni laboral que apliquen les empreses en la seva política salarial.
- ❖ Els convenis laborals aplicats habitualment per les empreses són:
 - ❖ Conveni de Treball Familiar de Catalunya
 - ❖ Conveni Estatal de Centres Residencials i Ajuda a domicili
- ❖ No totes les empreses apliquen un conveni laboral
- ❖ El promig dels preus públics de facturació expressats per les empreses, és més baix que el promig dels preus privats
- ❖ També s'observen diferències entre el promig dels preus de les empreses "abnegades", per sota dels preus de les "emprenedores"

- ❖ Altres variables que es destaquen, en referència als preus són les següents:
 - ❖ condició de dia laborable o festiu
 - ❖ horari especial nocturn
 - ❖ desplaçaments
 - ❖ suplències i vacances a cobrir
- ❖ La majoria d'empreses consideren que el treball domiciliari és un treball molt delicat, però precari i que requereix més implicació de les administracions.
- ❖ Els preus dels serveis facturats a particulars són els següents:
 - ❖ preu mínim: 9,00 €
 - ❖ preu màxim: 13,00 €
- ❖ Els preus dels serveis contractats per ens públics són els següents:
 - ❖ preu mínim: 8,00 €
 - ❖ preu màxim: 12,00€

- ❖ Actualment tres empreses de tipologia "emprenedora" i una empresa de tipologia "abnegada" estan habilitades per a prestar serveis dins el programa "Xec Servei" de l'Ajuntament de Mataró, únic detectat entre els municipis de la comarca.
- ❖ Aquest sistema és valorat molt positivament per les empreses que hi participen o han participat, sobretot per l'estimulació i augment de la demanda privada que produeix.
- ❖ La majoria d'empreses comenten que el "Xec Servei" és una bona iniciativa, però que una vegada els xecs servei s'acaben, alguns usuaris recorren moltes vegades a l'economia informal, al no poder pagar un servei privat per molt de temps.

Ajuntament
de Mataró

VALORACIÓ DELS SERVEIS DE L'IMPEM A LES EMPRESES

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

UNIÓ EUROPEA

Fons Social Europeu

Oferta d'empreses de serveis domiciliaris de Mataró i el Maresme

-27-

VALORACIÓ DELS SERVEIS DE L'IMPEM A LES EMPRESES

- ❖ La totalitat de les empreses coneix l'IMPEM i com a mínim algun dels serveis que aquest ofereix.
- ❖ El servei que més coneixen i valoren és la borsa de treball, seguit del de formació i del de pràctiques.
- ❖ Les empreses manifesten que la majoria del personal de la seva plantilla ha estat seleccionat a partir de la borsa de treball de l'IMPEM i que molts d'ells han estat també formats allí.
- ❖ Respecte a la formació continuada dels seus treballadors, la llibertat d'assistència als cursos faria que no tots els treballadors participin en les propostes de formació de les empreses.
- ❖ Pensen que és probable que contractin més personal en els pròxims dos anys, principalment treballadors familiars que, segons comenten, és el perfil que més costa cobrir, perquè estan treballant i perquè hi ha pocs cursos per formar-ne de nous.

Ajuntament
de Mataró

VALORACIÓ DEL SECTOR

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

UNIÓ EUROPEA

Fons Social Europeu

Oferta d'empreses de serveis domiciliaris de Mataró i el Maresme

OPINIÓ SOBRE EL SECTOR

- ❖ Totes les empreses manifesten que el sector es troba en una fase de **creixement moderat** i que la situació ha de millorar a partir de la regulació de l'atenció a les persones dependents: alta expectativa respecte de la **Llei de dependència**.
- ❖ Remarquen la importància de regular el mercat per evitar la competència des de l'**economia submergida**, d'alta sensibilitat pels demandats al ser econòmicament molt més assequible.
- ❖ Moltes empreses manifesten que totes les empreses haurien de complir amb els **requisits legals** i unes **tarifes mínimes**.

ANÀLISI COMPARATIVA DE LES OFERTES EXISTENTS A LA ZONA RESPECTE A LA DEMANDA

- ❖ Les empreses tenen diferents punts de vista sobre la situació de mercat de serveis domiciliaris.
 - ❖ Unes es refereixen a una situació d'equilibri entre oferta i demanda.
 - ❖ Altres entenen que es tracta d'un mercat amb tendència a la saturació per una excessiva competència deslleial i economies submergides.
- ❖ Totes opinen que la competència deslleial és un dels grans problemes d'aquest sector.
 - ❖ Existeixen persones que ofereixen els seus serveis directament sense comptar una part d'elles amb la qualificació/formació necessària, ni amb la formalització corresponent
 - ❖ Existeixen també agències que posen en contacte al treballador directament amb l'usuari a canvi d'un percentatge determinat.

ANÀLISIS COMPARATIVA DE LES OFERTES EXISTENTS A LA ZONA RESPECTE A LA DEMANDA

- ❖ La majoria d' empreses veuen necessari o bastant necessari el fet de crear una associació d'empreses del sector per fixar una política de preus i per unificar criteris.
- ❖ També veuen absolutament necessària una participació/implicació més alta de les administracions envers les greus necessitat socials.